

AKCINĖ BENDROVĖ LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJA

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įvadas

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2017 m. kovo 29 d. priėmė nutarimą Nr. 238 „Dėl valstybinės reikšmės kelių perdavimo patikėjimo teise valdyti, naudoti ir jais disponuoti Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos“, kuriuo valstybinės reikšmės keliai buvo perduoti valdyti, naudoti ir jais disponuoti patikėjimo teise Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos (toliau – **Kelių direkcija**).

Vadovaujantis Kelių įstatymo 4 str. 2 d. ir 10 str. 2 d., valstybinės reikšmės keliai (toliau – **Objektai**) ir jiems priskirta žemė išimtinė nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja Kelių direkcija. Transporto veiklos pagrindų įstatymo 6 str. 4 d. nurodyta, kad viešosios transporto infrastruktūros objektus, *žemę*, akvatoriją (vandens plotus), kitą priskirtą ar sukurtą turtą viešosios transporto infrastruktūros valdytojas valdo, naudoja bei disponuoja turto patikėjimo teisėmis vadovaudamasis šiuo ir kitais įstatymais, administraciniu aktu ar sutartimi.

Atsižvelgdama į esamą reglamentavimą bei vadovaujantis 2019-06-06 Nr. XIII-2166 Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – **SŽNS įstatymas**) reikalavimų nuostatomis, Kelių direkcija, būdama valstybinės reikšmės kelių valdytoja bei suinteresuotos ūkinės veiklos vykdytoja, - pradeda valstybinės reikšmės kelių, įrengtų iki SŽNS įstatymo įsigaliojimo dienos, apsaugos zonų registravimą Nekilnojamojo turto registre.

Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymas vykdomas vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu 2019-06-06 Nr. XIII-2166;
- Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministro 2020-09-08 įsakymu Nr. 3-511 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintu tvarkos aprašu (toliau – **Aprašas**);
- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019-12-16 įsakymu Nr. 3D-700 „Dėl teritorijų, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, erdvinių duomenų rinkinio specifikacijos patvirtinimo“ patvirtinta specifikacija.

Atsižvelgiant į Aprašo 2.1 punktą ir 2.1.4. punktą, *Tvarkos aprašo nuostatos taikomos, kai objektų planai rengiami ir apsaugos zonos juose nustatomos nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, šiais atvejais: tenkinant viešąjį interesą pagal Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas - valstybei ar savivaldybei priklausantiems keliams (toliau – keliai).*

Atsižvelgiant į Aprašo 2.2 punktą, *Tvarkos aprašo nuostatos taikomos, kai objektų planai rengiami ir apsaugos zonos juose nustatomos nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto, šiais atvejais: pagal Įstatymo 141 straipsnio 3 dalį, kai iki Įstatymo įsigaliojimo dienos ūkinei ir (ar) kitokiai veiklai, dėl kurios turėjo būti nustatytos apsaugos zonos, statybą leidžiantys dokumentai išduoti, projektai, kuriems įstatymų nustatytais atvejais tokie dokumentai neišduodami, suderinti ir ši veikla*

vykdoma, bet šios apsaugos zonos nenustatytos ir neįrašytos į Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

2. Planuojama teritorija

Kelių direkcija parengė Pakruojo rajono savivaldybės (Šiaulių apskritis) teritorijoje esančių valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo planą (toliau – **Planas**). Minėtoje teritorijoje yra 7 krašto keliai bei 40 rajoniniai keliai arba jų fragmentai (t.y. keliai tęsiasi kitose savivaldybėse).

Valstybinės reikšmės keliai (jų dalis) patikėjimo teise priklauso Kelių direkcijai: Nr. 209, 211, 152, 151, 150, 212, 149, 3105, 2912, 1609, 2932, 2916, 2924, 2927, 2905, 2908, 4001, 2907, 2929, 2917, 2915, 2928, 2903, 2920, 2914, 3408, 4007, 2901, 2931, 2911, 2922, 2906, 2926, 2923, 2918, 2930, 2909, 2919, 2933, 2904, 2925, 2910, 2902, 2913, 3107, 2921, 3407. Teikiant Planą tvirtinimui pateikiami šių kelių nuosavybes teises patvirtinantys turto išrašai, ūkinės veiklos pradžios dokumentai ir (arba) kelių žemės sklypų kadastrinių matavimų planai. Kartografinis pagrindas, naudotas nustatyti valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonoms, yra šių kelių kadastrinių matavimų planai bei Kelių direkcijos matavimai vietovėje, parengti valstybinėje koordinacinių sistemoje LKS-94.

Vadovaujantis SŽNS įstatymo 18 straipsniu bei minėto Aprašo 14.1. straipsniu, kelio apsaugos zona nustatyta sekančiai:

18 straipsnis. Kelių apsaugos zonų dydis:

1. *Magistralinių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 70 metrų į abi puses nuo kelio briaunų.*
2. *Krašto kelių apsaugos zona – žemės juosta po 50 metrų į abi puses nuo kelio briaunų.*
3. *Rajoninių kelių apsaugos zona – žemės juosta po 20 metrų į abi puses nuo kelio briaunų.*

Aprašo 14.1. straipsnis:

14.1. suprojektuoti arba esami objektai, kuriems atitinkamu tikslumu nustatomos apsaugos zonos, – keliai, kuriems tuo atveju, kai nėra aiškaus kelkraščio ir (ar) žemės sankasos šlaito, apsaugos zona nustatoma:

- 14.1.1. *nuo kelkraščių išorinių kraštų, jei nėra žemės sankasos šlaito;*
- 14.1.2. *nuo kelio dangos išorinių kraštų, jei nėra kelkraščių.*

Taikytinos specialiosios žemės naudojimo sąlygos kelių apsaugos zonose (Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis)) detalizuotos SŽNS įstatymo 19 straipsnyje.

1. Kelių apsaugos zonose draudžiama:

1) statyti ir (ar) rekonstruoti pastatus (jeigu rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys), kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, išskyrus pastatus miestuose, miesteliuose, kompaktiškai užstatytose kaimų teritorijose, kurie statomi ir (ar) rekonstruojami pagal šio straipsnio 2 dalies reikalavimus;

2) įrengti išorinę reklamą;

3) naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus ir (arba) naudojančią kelio ženklų simboliką.

2. Kelių apsaugos zonose, Teritorijų planavimo įstatyme, Statybos įstatyme ar Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka gavus kelio savininko ar valdytojo pritarimą (derinimą) projektui ar numatomai veiklai, leidžiama:

1) statyti, rekonstruoti statinius ar įrengti įrenginius, išskyrus pastatus, kurių statyba nėra draudžiama pagal šio straipsnio 1 dalies 1 punktą, taip pat laikinus sniegą sulaikančius įrenginius rudens, žiemos ir pavasario laikotarpiais;

2) statyti paminklinius akcentus-simbolius;

3) įrengti naujus karjerus, vandens telkinius;
4) statinio statybos ar įrenginio įrengimo reikmėms vykdyti grunto kasimo, supylimo, tankinimo darbus (toliau – žemės darbai), sandėliuoti bet kokias medžiagas;
5) miestuose, miesteliuose ir kaimų kompaktiškai užstatytose teritorijose statyti ir (ar) rekonstruoti pastatus (jeigu rekonstravimo metu didėja pastato išorės matmenys), kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu;
6) kelių apsaugos zonos dalyje, sutampančioje su kelio juostos dalimi, organizuoti renginius, susijusius su žmonių susibūrimu, vykdyti prekybinę veiklą ir (ar) kitus darbus, nenurodytus šios dalies 1–5 punktuose.
3. Kelio savininkas ar valdytojas nepritaria projektui ar numatomi veiksmai, jeigu šio straipsnio 2 dalyje nurodyti darbai trukdys numatytam kelių plėtros vystymui ir priežiūrai, pablogins kelio techninę būklę, neužtikrins kelių transporto eismo saugumo reikalavimų laikymosi ir (ar) kels pavojų aplinkai, žmonių turtui, gyvybei ar sveikatai.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021-07-20 Nr. 3-353 patvirtintame Pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos apraše yra numatoma kaip statyti, įrengti ir (ar) rekonstruoti pastatus, statinius ir įrenginius (bei vykdyti kitą naują/reorganizuojamą ūkinę veiklą).

3. Plano sudėtis

Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo planas parengtas šiems valstybinės reikšmės keliams (jų daliai), esantiems Pakruojo rajono savivaldybėje, Nr. 209, 211, 152, 151, 150, 212, 149, 3105, 2912, 1609, 2932, 2916, 2924, 2927, 2905, 2908, 4001, 2907, 2929, 2917, 2915, 2928, 2903, 2920, 2914, 3408, 4007, 2901, 2931, 2911, 2922, 2906, 2926, 2923, 2918, 2930, 2909, 2919, 2933, 2904, 2925, 2910, 2902, 2913, 3107, 2921, 3407.

Pagal SŽNS įstatymo 18 straipsnį yra atvaizduotos magistralinių, krašto bei rajoninių kelių apsaugos zonos (atitinkamai: 70 m, 50 m ir 20 m). Kelių žemės sankasos briauna (o kai jo nėra – kelkraščio išoriniai kraštai arba kelio dangos išoriniai kraštai) nurodomas sutartiniu ženklu (ištisinė oranžinė, ištisinė ruda bei ištisinė rožinė linijos). Plano brėžiniuose nuo šios linijos yra atvaizduota kelio apsaugos zona ir objektai ir jų apsaugos zonos žymimos ne didesniu nei 0,1 m tikslumu (Tvarkos Aprašo 11.2.1. punktas).

Plano rengimui panaudoti naujausi Nekilnojamo turto kadastro duomenys, pateikti žemės sklypų, į kuriuos patenka Objektų apsaugos zona, sklypų ribos, unikalūs numeriai. Detalesnė informacija:

- Bendras žemės sklypų, patenkančių į Objektų apsaugos zonų teritorijas, skaičius yra 8287 vnt.
- Žemės sklypų, kuriuose nėra kelių apsaugos zonos žymos bei patenkančių į Objektų apsaugos zonų teritorijas, skaičius yra 306 vnt.

4. Plano viešinimas ir tvirtinimas

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministro 2020-09-08 įsakymu Nr. 3-511 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ patvirtintu tvarkos aprašu valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo plano Pakruojo rajono

savivaldybėje projektas kartu su jį lydinčiais dokumentais teikiami Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai viešinimo ir tvirtinimo procedūrai atlikti.

Kelių apsaugos zonų nustatymui derinimas su valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių valdytoju reikalingas ir sutikimas (derinimas) yra pridedamas prie Plano dokumentacijos (esant poreikiui).

Pavirtintas Planas bei kelių apsaugos zonų erdviniai duomenys bus teikiami nekilnojamojo turto registro tvarkytojui, siekiant įregistruoti nustatytas apsaugos zonų Teritorijas.

PRIDEDAMA:

1. Priedas Nr 1, Žemės sklypų, patenkančių į Plano teritorijas, sąrašas (*. pdf formato failas);
2. Valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų nustatymo planas Pakruojo r. sav. M 1:5000 (*. pdf formato failas);
3. Objektų nekilnojamojo turto išrašai, kadastrinių matavimų planai bei (ar) ūkinės veiklos pradžios dokumentai (*.pdf failas);
4. Plano rengėjo kvalifikacijos atestato kopija (*.pdf failas).

Planą parengė – projektų vadovė Kristina Kriukonienė, kvalifikacijos Nr. 2M-M-217.

Tel. Nr. +370 5 232 9600, el. p. kristina.kriukoniene@lakd.lt